

Afkoppelen

Kansen en risico's van anders omgaan met hemelwater in de stad

Colofon

➤ UITGAVE STOWA

➤ PROJECTUITVOERING

Jeroen Langeveld (Partners4UrbanWater)

Remy Schilperoort (Partners4UrbanWater)

➤ BEGELEIDINGSCOMMISSIE

Aad Oomens (Waterschap de Dommel)

Robin Bos (Hoogheemraadschap Hollands
Noorderkwartier)

Elbert Majoor (Waterschap Drents Overijsselse Delta)

Bert Palsma (STOWA)

Aanleiding

Workshop afkoppelen van regenwater voor inwoners ...
tauw.nl

Zelf afkoppelen - Afkoppelen - ....
montferland.info

Gerelateerde zoekopdrachten

- infiltratiekragen >
- wadi >
- regenton >

Op de hoogte van het laatste nieuws
struykverwoinfra.nl

Afkoppelen hemelwaterafvoer - YouTube
youtube.com

Subsidieregeling voor het afkoppelen van hemelwat...
parkstadactueel.nl

Afkoppelen van regen- en afvalwater | Aquafin
aquafin.be

Afkoppelen van regen...
segorex.be

Hemelwater in de tuin...
docplayer.nl

Afkoppelen regenwaterafvoer betekent minder rioolb...
rijswijk.tv

Subsidie afkoppelen r...
power2rijmegen.nl

Afkoppelen regenwater | WSV De Hov...
wsvdehoven.nl

Afkoppelen Turnhouts...
akertech.nl

Subsidies Afkoppelen | Stad Gent
stad.gent

Eenvoudig subsidie aanvragen voor ...
vechtdalleeft.nl

Hup, 600 euro in de pocket' met het afkoppela...
omroepgelderland.nl

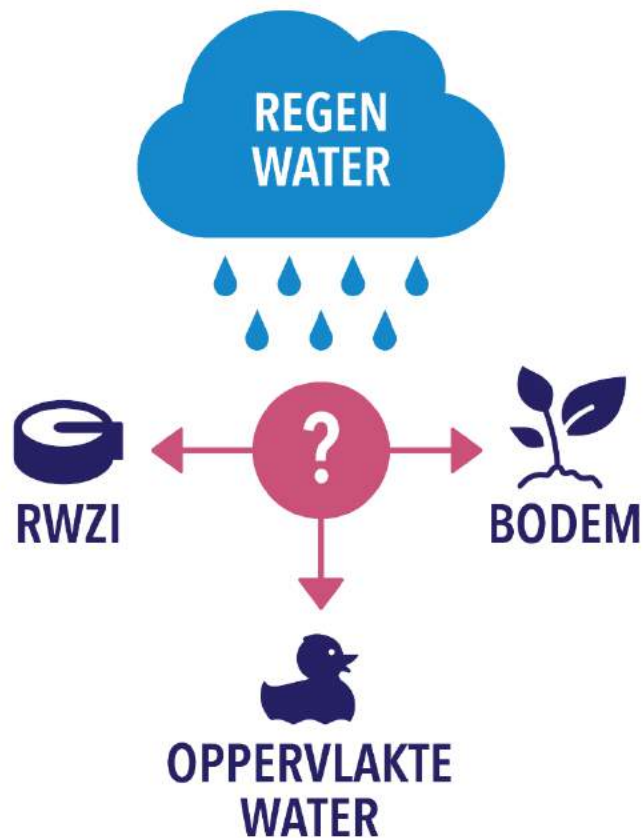
Afkoppelen van riool kan duizenden euro's k...
nos.nl

Regenwater is lastig spul

Regenwater: wie wil het hebben?

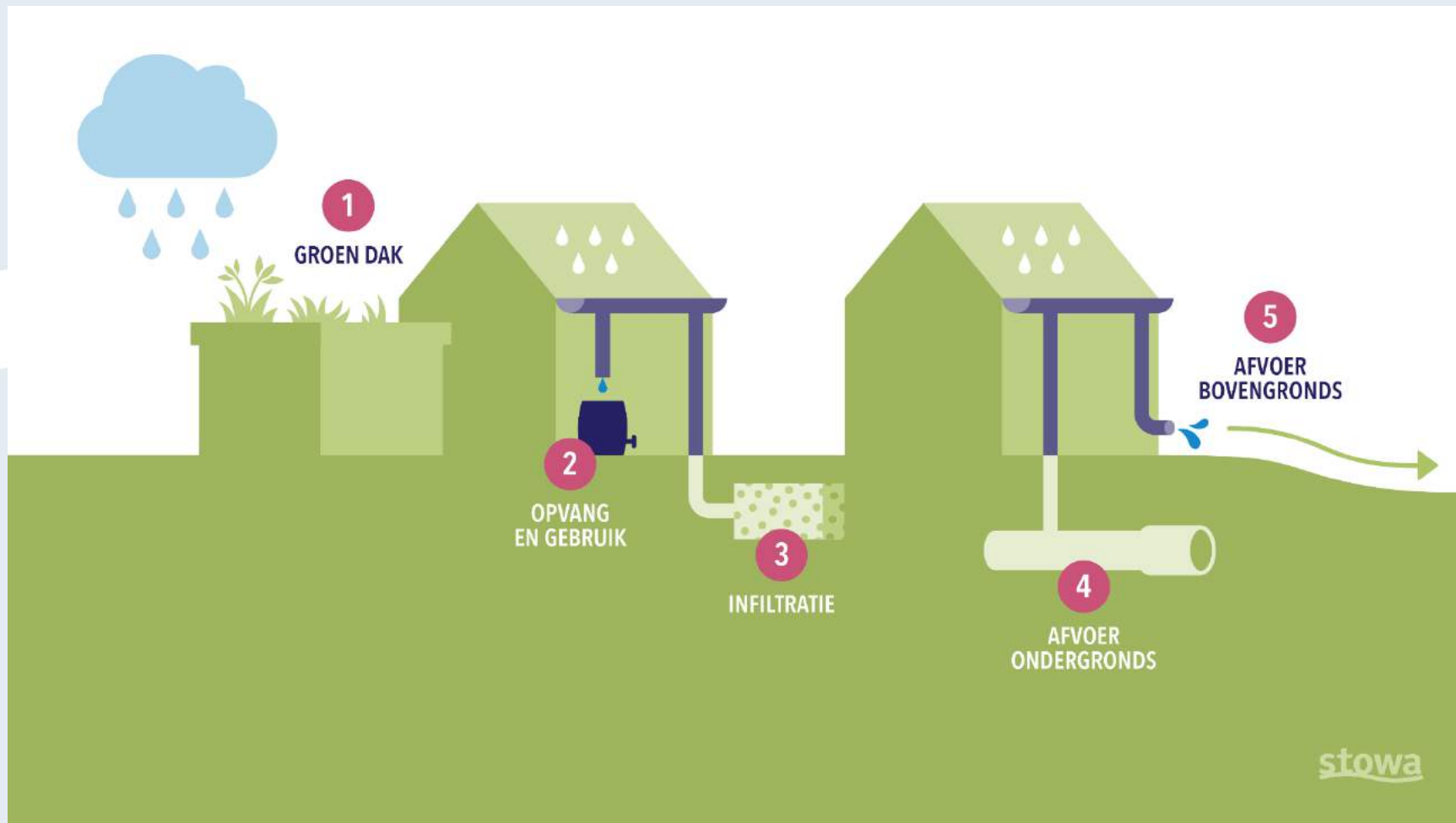

stowa

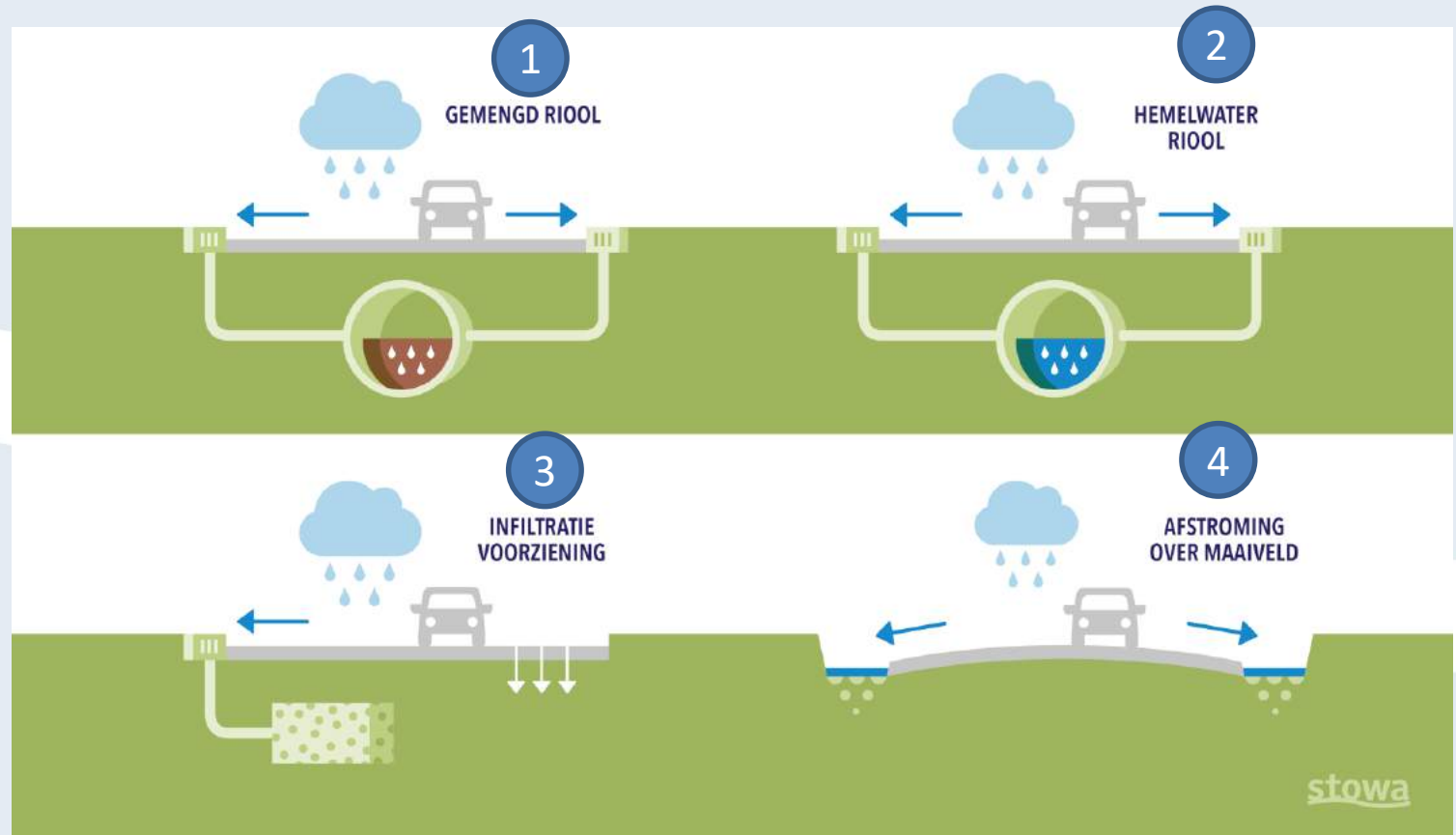
Veel keuzemogelijkheden
omgang met hemelwater

5 keuzemogelijkheden op perceel

4 keuzemogelijkheden op straat

Beleidsmatige keuze heeft veel effecten

Oppervlaktewaterkwaliteit

Wateroverlast

Klimaatverandering

Kwaliteit leefomgeving

Functioneren afvalwaterzuivering

Valkuilen en neveneffecten

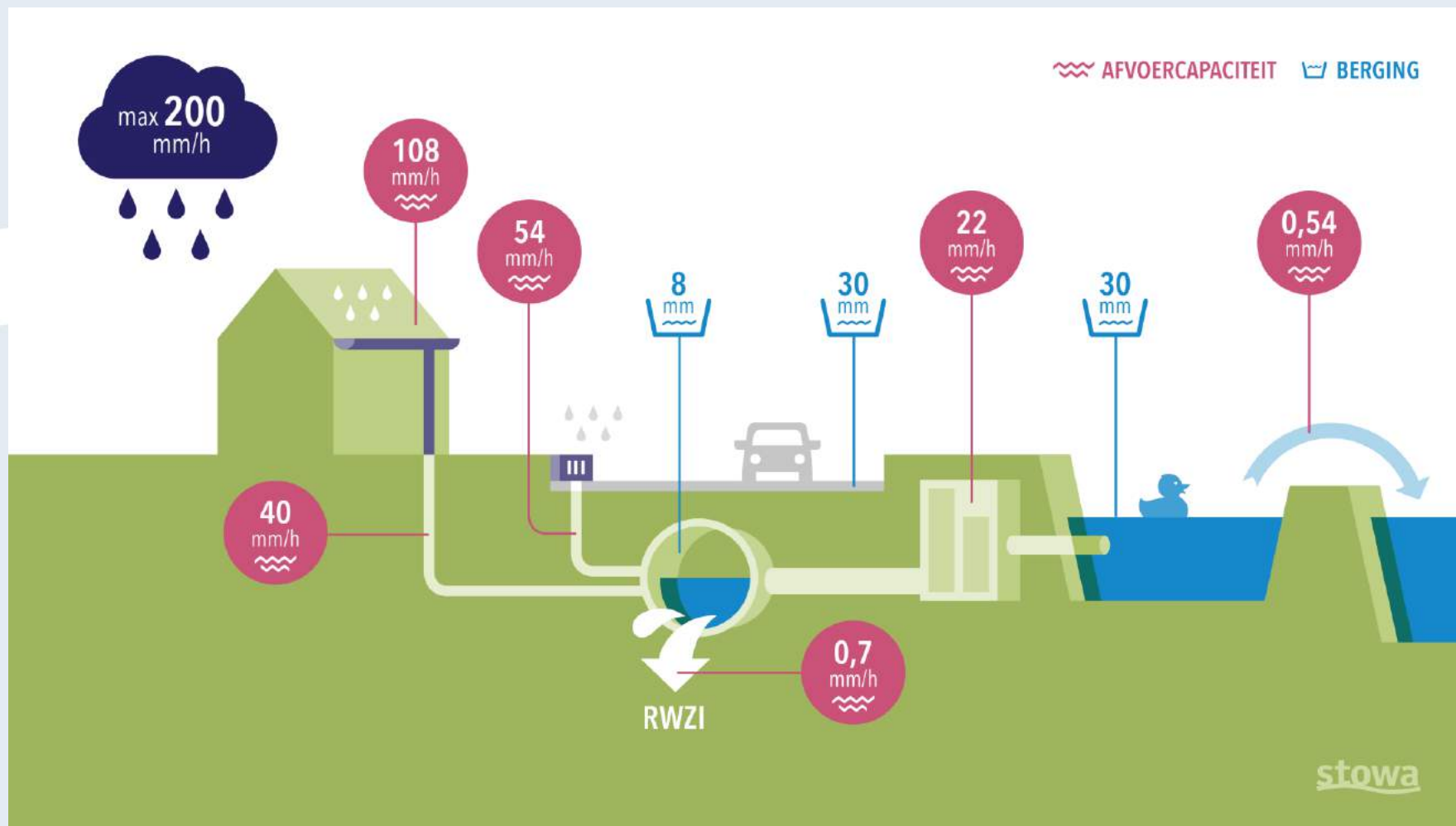
Kosten en baten

Effect op oppervlaktewaterkwaliteit

	GEMENGD	GESCHEIDEN	VGS
EUTROFIERING			
ZUURSTOFHUISHOUDING			
TOXICITEIT (ZWARE METALEN)			
OPLADING SEDIMENT (PAK)			
HYGIENISCHE BETROUWBAARHEID			
TOXICITEIT (BESTRIJDINGSMIDDELEN)			

Wateroverlast: balans tussen elk onderdeel tussen goot en sloot belangrijk

Kwaliteit leefomgeving

Effecten afkoppelen op functioneren rwzi

- ⇒ minder (ver)storingen procesvoering
- ⇒ minder pieken in effluentconcentratie
- ⇒ op jaarbasis beperkt effect effluentkwaliteit
- ⇒ op jaarbasis wel afname volume

Afkoppelen: baten afvalwaterketen (voor rioleurs)

- Zuiveringskosten: 2,3 €/m² afgekoppeld
- Transportsysteem: 0,5 €/m² afgekoppeld
- Nabehandeling: 0,0 €/m² afgekoppeld
- **Totaal 2,8 €/m² afgekoppeld**

➤ **Afkoppelen kost gemiddeld 38 €/m²**

Afkoppelen: baten afvalwaterketen (voor zuiveraars)

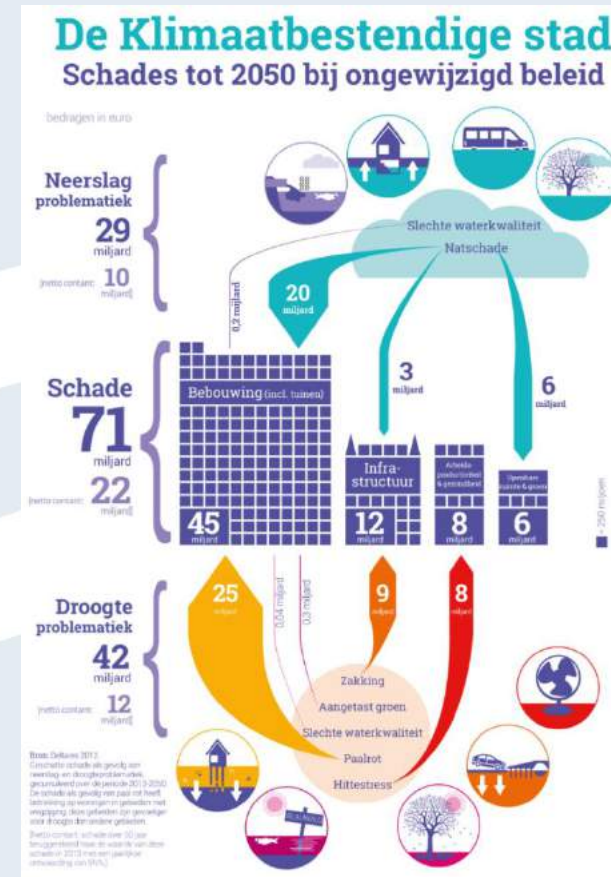
- Zuiveringskosten: 0,38 €/m³ influent
- Transportsysteem: 0,04 €/m³ influent
- Nabehandeling: 0,00 €/m³ influent
- **Totaal 0,42 €/m³ influent**

- Kosten afgekoppeld regenwater liggen op **3,2 €/m³**
- Verwerken neerslag op rwzi is relatief goedkoop!

Afkoppelen: kosten en baten klimaatbestendig maken

➔ Schade door wateroverlast: baten afkoppelen 1/3 van kosten

Afkoppelen?

- ⇒ Integrale aanpak & afweging
  - ⇒ Brede focus: van droogte tot hoosbui
  - ⇒ Van goot tot sloot op orde & in balans:
-

stowa@stowa.nl www.stowa.nl

TEL 033 460 32 00 FAX 030 460 32 01

Stationsplein 89 3818 LE AMERSFOORT

POSTBUS 2180 3800 CD AMERSFOORT